

പുർവ്വികരെ മറക്കാതിരിക്കുക

അമ്പലംദുളില്ലാഹ്. മഹിഷ്യസിലെ എൻ്റെ ഇന്ന് ആദ്യത്തെ പര്യടനം അതിന്റെ സമാപനത്തി ലേക്ക് കടക്കുകയാണ്. ഇൻഡിଆല്ലാഹ് നാളെ ഇവി ടെനിന് ധാരെ തിരികുന്നതായിരിക്കും. അല്ലാഹു വിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ഈ ചെറിയ ദീപിലെ നിങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥരും കുറുള്ളവരുമായ ജമാഅത്താം. അല്ലാഹുത്താരുല എപ്പോഴും നിങ്ങളുടെ ആത്മാർത്ഥതയും കുറും വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമാറാക്കു. ഇവിടെത്തെ ആദ്യകാല അഹമ്മദികളും നിങ്ങളുടെ പുർവ്വികരുമായ അഹമ്മദികൾ നിങ്ങളിൽനിന്നു എന്നാണോ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നത് അത് പുർത്തിയാക്കുന്നവരായിരത്തീരട്ട്. നിങ്ങളുടെ പുർവ്വികരയായ അവരുടെ തലമുറയ്ക്കുവേണ്ടി ചെയ്തിട്ടുള്ള ദുഞ്ഞകളുടെ അനന്തരാവകാശികളായി നിങ്ങൾത്തീരട്ട്. അവർ അങ്ങങ്ങയും ദുഷ്കരമായ കാലഘട്ടത്തിൽ ഇവിടെ അഹമ്മദിയുത്തിന്റെ ചെടി നടുകയും, അതിനെ മുളപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. എതിർപ്പു കുളും ഒന്നായിട്ടും അവരുടെ ഉറച്ചപാദങ്ങൾക്ക് ഇളക്കം തട്ടിയില്ല. അവർ എപ്പോഴും അല്ലാഹുവിന്റെ സന്നിധിയിൽ നിന്മശ്രിരസ്കരായിരുന്നു. അവനിൽനിന്ന് ശക്തിയും സഹായവും തേടി കൊണ്ടിരുന്നു. അവർ ഇവിടെ ഭൗതിക സന്ധാരണ ത്വിനായിട്ടാണ് വന്നിരുന്നതെങ്കിലും ദുർഘാവിനെ കാർ ദീനിനെ സദാ മുന്തിച്ചു. ഇതാം നിങ്ങളുടെ പുർവ്വികരയായ ആദ്യകാല അഹമ്മദികൾ നിങ്ങൾക്ക് നല്കിയിട്ടുള്ള പാഠവും മാതൃകയും. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ ഈ ദീപിൽ അഹമ്മദിയുത്ത് വന്നത് 1912-ൽ ഓന്നാം വിലാഫത്തിന്റെ കാലത്തായിരുന്നു. നുറയു സാഹിബ്, മാസ്തുർ മുഹമ്മദ് അസീം സുൽത്താൻ ഗഹസ് സാഹിബ്, മിയാ ജി. റഹീം ബവ് സാഹിബ്, മിയാ ജി.സുഖപ്പാൻ മുഹമ്മദ് റജബ് അലി സാഹിബ് തുടങ്ങിയരാണ് ഇവിടെത്തെ ആദ്യ കാല അഹമ്മദികൾ. 1912 മുതൽ 1920 വരെയുള്ള കാല ഘട്ടത്തിൽ അഹമ്മദിയും യവരുടെ സുദീർഘമായ ഒരു

പടികയാണിത്. അവർക്ക് എതിർപ്പുകളേയും നേരി ദേണിവന്നു. അവരിൽ ചിലരെ കൊല്ലാൻവരെ പദ്ധതി ആസുത്രേണും ചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ, തങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയ സത്യത്തിൽനിന്ന് അവർ തരിക്കും പിന്നാക്കം പോയില്ല. അവരാണെങ്കിൽ ഇവി ടെത്തെ ആദ്യമുഖ്യലിംഗ് വരുന്നതുവരെ ഹസ്തിത്ത് മസീഹ് മഹാറാം(അ)നിൽനിന്നോ വലീഹമാരിൽനിന്നോ ശിക്ഷണം നേടിയ ആരോധ്യം കണ്ടിട്ടു പോലുമില്ലായിരുന്നു. എന്നിട്ടും അവർ ആത്മാർത്ഥതയും കുറും പുലർത്തുന്നതിൽ ശക്തിപ്രാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. മസീഹ് മഹാറാം(അ)ന്റെ എല്ലാ വാദങ്ങളിലും- അവർ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതിലും അറിയാത്തതിലും- വിശസ്തിച്ചിരുന്നവരായിരുന്നു അവർ. തങ്ങളിൽനിന്നോ തങ്ങളുടെ മകളിൽ നിന്നോ തങ്ങൾക്കരസമമാക്കിയ ഇന്നമാൻ നഷ്ടപ്പെടാൻ പാടിക്കുന്ന അവർ ചിന്തിച്ചിരുന്നു. ആദരണീയനായ എ.ഐ.എ.സുൽത്താൻ ഗാമ്പ് സാഹിബ് ഹസ്തിത്ത് വലീഹമത്തുൽ മസീഹ് സാനി (റ)യ്ക്ക് ജമാഅത്തിന്റെ അവസ്ഥകളെക്കുറിച്ചുതുകയും മുഖ്യലിംഗിനെ അയക്കുവാൻ അപേക്ഷിക്കുകയും തന്റെ കുറും ബന്ധവും പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അവസാനം അദ്ദേഹം എഴുതി: “പ്രാദേ ആവാ! അങ്ങ് തങ്ങൾക്ക് വഴി കാണിച്ചുതന്നും. തങ്ങളുടെ മതത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ പറഞ്ഞതുതന്നാലും.” ഹസ്തിത്ത് മസീഹ് മഹാറാം ദിനോട് അദ്ദേഹത്തിനുള്ള സ്നേഹം എത്ര മാത്രമായിരുന്നുവെന്നുവെച്ചാൽ അവസാനം അദ്ദേഹം എഴുതി: “മസീഹ് മഹാറാംന്റെ എത്തെക്കിലും ജീവിതചരിത്രം അയച്ചുതന്നാൽ അതെന്നോടു അങ്ങ് ചെയ്യുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ഒരഭാര്യമായിരിക്കും.”

ഈക്കുടർക്ക് കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ പറിക്കാൻ വളരെ താൽപര്യമുണ്ടായിരുന്നു. ആവർത്തിച്ചാ പർത്തിച്ച് മുഖ്യലിംഗിനെ അയച്ചുതരാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അവസാനം അവരുടെ ആഗ്രഹമനുസരിച്ച് 1915-ൽ ഹസ്തിത്ത് സുഫീ ഗുലാം മുഹ

ମହା ସାହିବ୍ ମହାନୀଷ୍ୟ ସିଲେତତି. ଏଣାକୁ, ବୋଟିରେବେଚ୍ଛୁତନେନ ଆଦେହତେତ ଏତିରାଜିକଶ୍ରେତତତ୍ତ୍ଵ. ଆଦେହତେତ ତିରିଚ୍ଛୁଯକୁଣତିକାଯି ମୁଗ୍ଧଳିଂକଶ୍ରେ କଠିନମାଯି ପରିଶ୍ରମିଛୁ. ଅବସାନ ରୋଶନ ଅଳି ବୟାଙ୍ଗୁସାହିବିରେଣ୍ଟ ମୁଖ୍ୟତିକାଯିରଂ ରୂପଯୁଦ୍ଧ ଜାମ୍ଯତତିରେ ଆଦେହତିର୍କ ମହାନୀଷ୍ୟ ସିଲେ ହୁଏ ମଣ୍ଡିଲିରଙ୍ଗାର୍ ଅନ୍ତରାବାଦ କିନ୍ତୁ. ଆତର ଶୌଯକାଯ ସ୍ଵପ୍ନୀ ଶୁଳାବ ମୁହମ୍ମଦ ସାହିବିରେଣ୍ଟ ପରିଶ୍ରମତତାରେ ମାଶାଆଲ୍ଲାହଙ୍କ ଜମାଅରତର୍ ପତ୍ରକକେ ପତ୍ରକକେ ବଜ୍ରରାଗ୍ ତୃତାଙ୍ଗି. ରଣକାମତେତ ମୁଖଲ୍ଲି ଶାଯି ହାନିରେତ ହାଥିଙ୍କ ଉଷ୍ଣଯତ୍ରାଲ୍ଲାହଙ୍କ ସାହି ବୋଲି ହୁବିର ବନ୍ଦର୍. ଅବିକନ୍ୟ କଠିନାଯାନୀ ଚେତ୍ୟର୍ ଜମାଅରତିରେ ମୁଖୋକ୍ତୁବଜ୍ରରେତି. ଆଦେହନ ହୁବିରେବେଚ୍ଛୁତନେନ୍ ନୀର୍ଯ୍ୟାତନାଯାତର୍. ଆଦେହ ତତିରେଣ୍ଟ ମରଣତେତକୁଣିତ୍ତ୍ଵ, ହାନିରେତ ଲେଖିପରିତ୍ତୁତ୍ତି ମର୍ମିନ୍ଦ ସାନୀ(ଗ) ବୃତ୍ତବୈ ଜୁମୁଆଯିର୍କ ପାରତ୍ତୁ:

മഹാവി ഉബയ്തുല്ലാഹ് നമ്മുടെ രാജ്യത്തുനിന്നുള്ള ആളായിരുന്നു. ദീനിനുവേണ്ടി ജീവിതം വർഷപ്പം ചെയ്യുണ്ടതും, പിന്നീട് ആ പ്രതിജ്ഞയെ പാലിക്കേണ്ടതും അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിരുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം തന്റെ ജീവിതംകൊണ്ട് സ്ഥാപിച്ചുകാണിച്ചു. ശഹാദത്തിന്റെ ആദ്യാവസരം ഉബയ്തുല്ലായ്ക്ക് കിട്ടി. (അതായത് ഇന്ത്യയിലെ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ശഹാദത്ത് അമ്പവാ സാക്ഷ്യം) അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണ തത്തിൽ നമുക്ക് അഭിമാനമുണ്ട്. അതിനോടൊപ്പം വിഷ മവുമുണ്ട്- നമ്മളിൽപ്പെട്ട സാത്തികനും പരിശുദ്ധനും അല്ലാഹുവിന്റെ ദീനിനുവേണ്ടി സദാമുഴുകിയിരുന്നതുമായ ഒരു വ്യക്തി പിരിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

പിന്നീട് ഹസ്തത്ത് സുഹി ഗുലാം മുഹമ്മദ് സാഹിബ് തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ ഹസ്തത്ത് വലീഹ തതുൽ മസീഹ് സാനി(റ) ഹസ്തത്ത് ഹാഫീസ് ജമാൽ അഹംമർ സാഹിബിനെ ഇവിടേക്ക് അയച്ചു. 1928 ജൂലായ് 29-ന് അദ്ദേഹം ഇവിടെ എത്തി. ഹസ്തത്ത് ഹാഫീസ് ജമാൽ അഹംമർ സാഹിബ്, യാത്ര പുറപ്പെട്ടുംമുണ്ടു, ഹസ്തത്ത് വലീഹത്തുൽ മസീഹ് സാനി (റ)യോടു, തന്റെ കൂട്ടികളും കുടൈവരാൻ അനുവദിക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞു. ഹസ്തത്ത് വലീഹത്തുൽ സാനി, ജീവിതം മുഴുവൻ അവിടെ കഴിക്കേണ്ടിവരും എന്ന നിബന്ധനയോടെ അദ്ദേഹത്തിന് അനുവാദം നൽകി. ഒരിക്കലെും മടങ്ങിവരാൻ അനുവാദം ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ലെന്ന് പറഞ്ഞു. കൂട്ടികൾ പ്രായ പൂർത്തിയെത്തിയപ്പോൾ, അവരുടെ വിവാഹം നട

തുന്നതിനായി തിരിച്ചുവരാൻ അനുവദിക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞ ഹൃസുറിന് അദ്ദേഹം കത്തെഴുതി. ഹൃസുർ പറഞ്ഞു: അതു പറില്ല. നിങ്ങൾ ചെയ്ത വാഗ്ദാനമ നുസരിച്ച് അവിടെതന്നെ താമസിക്കുക. അദ്ദേഹത്തെ തിരിച്ചുവിളിക്കാൻ പറ്റിയ സാമ്പത്തികനില അന്ന് ജമാഅത്തിനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഹസ്തിൽ ഹാഫിസ് ജമാൽ അഹംകർ സാഹിബും അഹംകരിയുത്തെ അമവാ യമാർത്ഥ ഇസ്ലാമിന്റെ പ്രഭോധന കടമ നിലവണ്ണം നിരവേറ്റി. മുസ്ലിംകളിലും അമുസ്ലിംകളിലും അവിടന്ന് തബ്ലിഗ് ചെയ്തു. ഹസ്തിൽ ഹാഫിസ് ജമാ അൽ അഹംകർ സാഹിബിനെ നിങ്ങൾക്കരിയാം, അദ്ദേഹം ഇവിടെയാണ് വബാറദങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകളും ഇവിടെയുണ്ട്. ഹസ്തിൽ ഹാഫിസ് ജമാൽ അഹംകർ സാഹിബ് വഹാത്തായ പ്ലാർ, ഹസ്തിൽ വലീഹത്തുൽ മസീഹ് സാനി(റ) ജുമുഅ ബുത്ത്‌ബയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവർത്തന അളേയും സേവനങ്ങളേയും ത്യാഗങ്ങളേയും കൂടിച്ചു പറഞ്ഞു. അവിടന്ന് പറഞ്ഞു, **ഉല്ലംഖനം** പരിശുദ്ധനുമായ വ്യക്തിയടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ആ മൺ അനുഗ്രഹിതമാണ്.”

പഴയകാല അഹർമദികളിൽ ചിലരെക്കുറിച്ചാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്. ആദ്യകാല മുഖല്ലിഗ്രൂമാരെക്കുറിച്ച് ഞാൻ പറഞ്ഞത്, ജമാഅത്തിലെ ആരംഭകാലത്തെ മഹാത്മാക്കല്ലും മുഖല്ലിഗ്രൂമാരും ഈ രാജ്യത്ത് അഹർമദിയുൽത്ത് പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും അവരുടെ ഉള്ളിൽ അഹർമദിയുൽത്തിനെ നിലനിറുത്തുന്നതിനും എന്തെല്ലാം പ്രവൃത്തിയിരുന്നുവെന്ന് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനാണ്. ഇതിൽനിന്ന് പുർണ്ണമായ ചിത്രം നിങ്ങളുടെ മുന്പിൽ വരികയില്ലെങ്കിലും കുറച്ചാക്കേ കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. അവരുടെ ചർത്രം പറിക്കാതെ അവരുടെ ത്യാഗത്തെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കാൻ നിങ്ങൾക്ക് സാധ്യമല്ല.

എന്നായാലും ത്യാഗത്തിന്റെ ഉന്നതമായ മാതൃകയാണ് അവർ ലോകത്ത് സ്ഥാപിച്ചത്. നിങ്ങളോടു തൊനിൽ പറയുന്നത് അവരുടെ ത്യാഗങ്ങളെ നിങ്ങൾ മറക്കാതിരിക്കാനാണ്. നമ്മുടെ മുഖ്യാലിഗുമാരെ, അംഗീകാരാർഹമായ ത്യാഗങ്ങൾ ചെയ്ത അഹർമദി മുഖ്യാലിഗുമാരേയും മഹാത്മാക്കളേയും മരക്കരുത്. ഹസ്തിത്ത് മസീഹ് മഹാത്മാ(അ)ന്റെ പാഠങ്ങൾ പറിക്കാൻ ആ മഹാത്മാക്കൾ പരിഗ്രാമിച്ചതുപോലെ, അതിനെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കിത്തീർക്കുകയും മുന്നോട്ടു പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തതു

പോലെ നിങ്ങളും പ്രവർത്തിക്കുക. നിങ്ങളുടെ പുർണ്ണികൾ അഹമ്മദിയുൽത്ത് സീക്രിച്ചർ, നബി (സ) തിരുമേനിയുടെ കല്പന കേടുകൊണ്ട് അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതുകൊണ്ടാണ്. നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് നിങ്ങളുടെ സഹോദരനു വേണ്ടിയും ഇഷ്ടപ്പെടുക എന്ന നബി(സ)യുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ചാണ് അവർ പ്രവർത്തിച്ചത്. ഇപ്പോൾ, ഇക്കാര്യം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് നിങ്ങൾക്കും നിർബന്ധമായിത്തീർന്നിൽക്കുന്നു. അഹമ്മദിയുൽത്തിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന്റെ അനന്തരാവകാശികളായതിനുശേഷം, സ്വന്തം ഉള്ളിൽ പരിശുദ്ധമായ പരിവർത്തനം വരുത്തുന്ന തിനുള്ള ശ്രമം നടത്തുന്നതിനോടൊപ്പം സ്വന്തം മകളുടെ മനസ്സിലും അഹമ്മദിയുൽത്തിന്റെ അദ്ദൂഷാപനങ്ങൾ വേരുപറ്റിക്കാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടോപോകുക. അതിനോടൊപ്പം ഈ മനോഹരമായ അദ്ദൂഷാപനങ്ങൾ മറ്റുള്ള വർക്കും എത്തിച്ചുകൊടുക്കുക. നിങ്ങളുടെ എല്ലാകർമ്മങ്ങളും അദ്ദൂഷാപുരുഷം അവന്റെ രസുലും പറഞ്ഞത്തന്നെ ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴും ഹസ്തിക്ക മസീഹ് മഹാത്മാ(അ)ന്റെ അദ്ദൂഷാപനങ്ങളെ സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കിത്തീർക്കുമ്പോഴുമാണ് നിങ്ങൾക്ക് ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്. ഞാൻ നിന്റെ തബ്ലീഗിനെ ഭൂമിയുടെ അറ്റങ്ങളോളം മെത്തിക്കുമെന്ന് അല്ലാഹു ഹസ്തിക്ക മസീഹ് മഹാത്മാ(അ)നോട് ചെയ്തിട്ടുള്ള വാഗ്ദാനം ഓർമ്മ കുക. 1907-ൽ, അതായത് ഹസ്തിക്ക മസീഹ് മഹാത്മാ(അ)നും ജീവിതകാലത്തുതന്നെ ആ സന്ദേശം ഈ ദീപിലെത്തിയിരുന്നു. ഇത് ഭൂമിയുടെ അറ്റമെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. ഒരു മുഖ്യലിഖിന്റെയും പ്രേരണയിലാതെ അല്ലാഹു ഇവിടെത്തെ ആളുകളുടെ മനസ്സുകളെ ഹസ്തിക്ക മസീഹ് മഹാത്മാ(അ)നും സന്ദേശമെത്തിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളും നല്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതുമുഖേന 24 മണിക്കൂറും അവിടെത്തെ സന്ദേശം ഭൂമിയുടെ അറ്റങ്ങളോളം എത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ അചാഞ്ചലമായ വിധിയാണ്. ഇത് ഇൻഡിଆൻലൂതുരാത്രുല പുർത്തിയാകുകയെന്ന ചെയ്യും. അതായത്, ഹസ്തിക്ക മസീഹ് മഹാത്മാ(അ) നെ അല്ലാഹു ഭൂമിയുടെ അറ്റങ്ങളോളം മെത്തിക്കുകയും മനസ്സുകളെ അവിടെതെക്ക് തിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇന്ന് എതിരാളികൾ നിങ്ങൾക്കെത്തിരിൽ മുദ്രാവാക്യം മുഴക്കുന്നതുപോലെ, ആ ആരംഭകാലത്തും അവർ മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ മുഴക്കിയിരുന്നു. അന്ന് അഹമ്മദികളുടെ എല്ലാം അംഗുലീപരിമിതമാ

യിരുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ അവർക്കെതിരിൽ ഗുഡപല്ലതികൾ ആസുത്രണം ചെയ്തിരുന്നു. പക്ഷേ, അല്ലാഹു ആത്മാർത്ഥരായ അവരുടെ വിലാപങ്ങളും പ്രാർത്ഥനയും കേൾക്കുകയും, എല്ലാ ഉപദ്രവങ്ങളിൽനിന്നും അഹമ്മദിയുൽത്തിനെ സുരക്ഷിതമാക്കിവയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ആരംഭകാലത്തെ അഹമ്മദികളിൽ ചിലരെക്കുറിച്ച് ഞാൻ പറഞ്ഞു. മറ്റു ചിലരെക്കുറിച്ചുകൂടി ഞാൻ പറയാം.

അതായത്, അബ്ദാസ് കാലുസാഹിബ്, ഹാജി സൽമാൻ അച്ചാസാഹിബ്, ലതീഫ് ബെബ് സാഹിബ്, മഹലാ ബവ്യുനു സാഹിബ്, സുവിയാ സാഹിബ് തുടങ്ങിയവർ. ഇപ്രകാരംതന്നെ സുധർക്കുടുംബത്തിലേയും ജവാഹീർ കുടുംബത്തിലേയും മഹറാബ് കുടുംബത്തിലേയും നുപേ കുടുംബത്തിലേയും ദർശാഹി കുടുംബത്തിലേയും ബുധൻ കുടുംബത്തിലേയും മഹാത്മാക്കളും അബ്ദുർ റഹ്മാൻ സാഹിബ് സൽമാൻ തേജു സാഹിബുമെല്ലാം ആരംഭകാലത്തെ അഹമ്മദികളിൽപ്പെട്ടവരാണ്. ഇവരുടെ പേരുകൾ ഞാൻ പറഞ്ഞത് ഇവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് അവരുമായി വ്യക്തിഗതമായ ബന്ധമുള്ള കാരണത്താൽ നമ്മുടെ പുർണ്ണികരായ ആളുകൾ അഹമ്മദിയുൽത്ത് സീക്രിക്കുകയും, അതിൽ നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്തു എന്ന ഭോധമുണ്ടാകാനാണ്. ഇവർ എപ്പോഴും അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ നിലമിരിസ്കരായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ മകളിലും അത് വേരുപിടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവരുടെ കാലടിപാടുകളെ പിന്തുടർന്ന് നിങ്ങളും ആ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക. ദുനിയാവിന്റെ കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുക്കളുടെ പിന്നാലെ ഓടിക്കൊണ്ട് ഈ സുപ്രധാനമായ ജോലി മരക്കാൻ പാടില്ല. നിങ്ങളിലുള്ള ഈ ആവേശത്തിനേന്തെയും കുറിഞ്ഞേയും ബന്ധം താൽക്കാലികമാകാൻ പാടില്ല.

നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മനസ്സിലും നിങ്ങളുടെ മകളുടെ മനസ്സിലും ഈ ആത്മാർത്ഥയുടെയും കുറിഞ്ഞേയും ബന്ധം നിലനിരുത്തിയാൽ, ഇൻഡിଆൻലൂതുരാത്രു അല്ലാഹ് നിങ്ങളുടെ അഭിവൃദ്ധിയുടെ ചുവടുകൾ നിങ്ങൾക്ക് കണ്ണഞ്ചിപ്പിക്കുകയും വിശുദ്ധവുർത്തി ആണെന്നു കല്പനകളും സരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും വിശുദ്ധവുർത്തി ആരുമേനിയുടെ സുന്നതനുസരിച്ച് ജീവിക്കാനും നബി(സ) തിരുമേനിയുടെ സുന്നതനുസരിച്ച് പ്രവൃത്തിക്കാനും ഹസ്തിക്ക മസീഹ് മഹാത്മാ(അ)ന്റെ അദ്ദൂഷാ

പനങ്ങളെ പരിപൂർണ്ണമായ നിലയിൽ സ്വാധത്തമാ കാനും ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. ഹസ്തത്ത് മസീഹ് മഹാറാം(അ) നമ്മളിൽനിന്ന് എന്നാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. എത്തരത്തിലുള്ള മാറ്റമാണ് അവിടന്ന് നമ്മളിലുണ്ടാക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നത്. അവിടന്ന് പറയുന്നു:

“ആകയാൽ, എൻ്റെ ജീമാഅത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവ രായി സ്വയം കണക്കാക്കുന്ന അല്ലയോ ജനസാക ല്യമേ! ഭയക്കെതിയുടെ വഴിയിൽ ചരിക്കുന്നോൾ മാത്രമെ സത്യമായും എൻ്റെ ജീമാഅത്തിൽപ്പെട്ടവ രായി ദൈവസന്നിധിയിൽ നിങ്ങൾ എന്നെപ്പടുകയുള്ളൂ. നിങ്ങളുടെ അശ്വയുന്നേര നിസ്കാരം നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ കാണുന്നു എന്ന നിലയിൽ ഭയതോടും ഭക്തിയോടും ആദരവോടുംകൂടി അനുഷ്ഠിക്കുവിൻ. നിങ്ങളുടെ നോവ് അല്ലാഹുവിനുവേണ്ടി സത്യസന്ധതയോടെ പുർത്തിയാക്കുക. സക്കാത്ത് നല്കാൻ അർഹനായിട്ടുള്ള ഓരോ ആളും സക്കാത്ത് നല്കക്കു; ആർക്ക് ഹജ്ജ് നിർബന്ധമാണോ, തടസ്സങ്ങളാനുമില്ലെങ്കിൽ അവൻ ഹജ്ജ് ചെയ്യുക. നനകൾ ശരിയായരുപത്തിൽ അനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുവിൻ.”

ഹസ്തത്ത് മസീഹ് മഹാറാം(അ)ന്റെ ഈ പാഠമനുസരിച്ച്, ഓരോ അർഹമദിയും അല്ലാഹുവുമായി ജീവസുറ്റു ബന്ധം സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. അല്ലാഹുവിലേക്കും നിസ്കാരത്തിലേക്കും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ആരാധനകർമ്മങ്ങൾ വെറും ചടങ്ങ് എന്ന നിലയിലാള്ളാതെ, ഹൃദയത്തിൽ ദൈവയെമുണ്ടാക്കുംവിധം അനുഷ്ഠിക്കുക. തിന്മയെ അരപ്പോടെ വിഭ്രാശിയാൻ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു. ആ തിനകൾ എന്നാണ്? ബാഹ്യത്തിൽ നോക്കിയാൽ അവർ ആരാധനകർമ്മങ്ങളും നുഷ്ഠിക്കുന്നവരായിരിക്കും. പക്ഷേ, ചില തിനകൾ ഇൽ അവർ അക്ക്ലേപ്പട്ടിക്കും. അവരുടെ ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ അവർക്ക് ഒരു ഫലവും ചെയ്യുന്നു ണാകുകയില്ല. അല്ലാഹുവിന്റെ അടിയാറുകളോടുള്ള കടമ നിവേദ്യനിലെപ്പേരിൽ, അത്തരം ആളുകളുടെ ആരാധനകർമ്മങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരിൽ നല്ല സ്വാധീനം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു പകരം ദുസ്സാധ്യാനമായിരിക്കും ഉണ്ടാക്കുക. അവർക്കുത്തന്നെയും അത് പ്രയോജനപ്പെടുകയില്ല. എന്നല്ല അത് ബലഹീനരായ വിശ്വാസിയെയും പാകമാകാത്ത മനസ്സിനേയും മതത്തിൽ നിന്ന് അക്കറിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട്

കടമകൾ രണ്ടുവിധത്തിലുണ്ടെന്ന് ഹസ്തത്ത് മസീഹ് മഹാറാം(അ) മിക്കപ്പോഴും പറയുമായിരുന്നു. ഒന്ന് ഹൃവുവുള്ളാഹ്. രണ്ടാമത്തെത് ഹൃവുവുൽ ഇബ്രാഹിം നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനോടുള്ള കടമകൾ നിരവേ റൂനതിനോടൊപ്പം സൃഷ്ടികളോടുള്ള കടമ നിരവേ റേണ്ടും നിർബന്ധമാണ്. സൃഷ്ടികളോടുള്ള കടമയിൽ, പരസ്പരമുള്ള സ്വന്നഹോദര്യബന്ധവും ഉണ്ടാക്കേണ്ടത് അങ്ങേയറ്റം നിർബന്ധമാണ്. ഇതാണ് അടിസ്ഥാനപരമായ കാര്യം. ഇതുമുഖ്യമായാണ് ഒരു മനുഷ്യൻ മറ്റാരു മനുഷ്യനോടുള്ള കടമ നിരവേറ്റുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഈ അടിസ്ഥാനപരമായ കാര്യത്തെ മുറുകെപ്പിടിക്കുക. ജീമാഅത്തിൽ ഏകുക്കരക്കി ഉണ്ടാക്കുന്നതിനായി, എല്ലാവിധ വെറുപ്പുകളേയും അകറ്റിക്കൊണ്ട് സ്വന്നഹോദര്യിൽനിന്നേയും അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുക. പരസ്പരം മാപ്പുകൊടുക്കേണ്ടത് പറിക്കുക. ഇതുമുഖ്യമായാണ് അല്ലാഹുവുമായിട്ടുള്ള ബന്ധം കൂടുതൽ ശക്തിയാർജ്ജിക്കും. കൂടുതൽ നമകൾ സ്വാധീനമാക്കാനും തിനകൾ ഉപേക്ഷിക്കാനും തൗഫീബ് ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഹസ്തത്ത് മസീഹ് മഹാറാം(അ) തന്റെ ജീമാഅത്തിന്റെ തവാദയെ ഒരുപാട് ഉയർന്ന നിലയിൽ കാണാനാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. ഈ നിലകൾ കരസ്ഥമാക്കാൻ നിങ്ങൾ ആരാധനകർമ്മങ്ങളിലേക്ക് ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം പരസ്പരം സ്വന്നഹോദര്യത്താനും, ഒരു ജീവനായിത്തീരാനും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇവിടെ കരിനമായ എതിർപ്പുകളുണ്ട്. എതിരാളികൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് നിങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്തിയോ, ഭിന്നിപ്പിച്ചോ നിങ്ങളെ ബലഹീനരാക്കുക എന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളിലെ ചെറിയ ചെറിയ വെറുപ്പും വെരാഗ്രവും മറന്നുകൊണ്ട്, പരസ്പരം സ്വന്നഹോദര്യിൽനിന്നേയും സന്തോഷത്തിന്നേയും ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുക- ജീമാഅത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയിൽക്ക് കരുതുപകരുന്നവരായിത്തീരാൻ. വലാ തന്നുസള്ള മതപ്രശ്നവു വര്ത്തിക്കുവോ വസ്ത്വവിരു എന്ന വിശുദ്ധവുർത്തുന്റെ കല്പനയെ എപ്പോഴും മുന്തിക്കുക. നിങ്ങൾ പരസ്പരം ഭിന്നിക്കാതിരിക്കുക. അല്ലാത്തപക്ഷം നിങ്ങൾ ഭീരുകളൊരിയിരുക്കയും നിങ്ങളുടെ വീര്യം നഷ്ടപ്പെട്ടുപോകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. നിങ്ങൾ കഷമയോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുക. (8:47)

ഓരോ അർഹമദിയും പരസ്പരമുള്ള വഴക്കും വക്കാണവും ഭിന്നതയും അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ കല്പനയനുസരിച്ച് ക്ഷമയോടെ പ്രവർത്തിക്കുക. അനുരൂമായിട്ടുള്ള പോരാട്ടത്തിൽ നാം ക്ഷമ കൈക്കൊള്ളാറുണ്ട്. ചീതകേക്ക് മിക്ക പ്ലോഞ്ചും മഹമ്പാലിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ചെറിയ ചെറിയ കാരണങ്ങളാൽ പരസ്പരം മാസങ്ങളാലും വർഷങ്ങളാലും വെറുപ്പുംകൊണ്ടുനടക്കുന്നത് വാസ്തവത്തിൽ നമ്മോട് കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് പരസ്പരം കുടുതൽ സ്വന്നേഹത്തോടും സന്നോധ്യതോടുംകൂടി ജീവിക്കാനാണ്. നിങ്ങളുടെ പുർണ്ണികരയ മഹാത്മാകൾ വാർത്തത്തുന്തര ആ അന്തസ്സ്, എതിർപ്പുണ്ടായിട്ടും ജമാഅത്തിന്റെ ധനസ്സ് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാൻ അവർ പരിശോമിച്ചു. പിന്നീട് അല്ലാഹു അവരുടെ ഇള സദ്ഗുദ്ദേശ്യവും ജമാഅത്തിനുവേണ്ടി അവർ ചെയ്ത ത്യാഗങ്ങളും സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അവരുടെ പേരുകൾ ജമാഅത്തിന്റെ ചിരിത്തതിന്റെ ഭാഗമാണ്. നിങ്ങളും ഓർമ്മിച്ചുകൊള്ളുക. ജമാഅത്തിനും അല്ലാഹുവിനും വേണ്ടി നിങ്ങൾ പരസ്പരമുള്ള തെറുകൾ പൊറുതുകാട്ടുകൾ ശ്രമിക്കുകയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ ജമാഅത്തിന്റെ അന്തസ്സിനെ നിലനിറുത്തുന്നതിനോടൊപ്പം അല്ലാഹുവിന്റെ കല്പനകളും സരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്ന കാരണത്താൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വന്നേഹം കരസ്ഥമാക്കുകയുമായിരിക്കും ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വന്നേഹം കരസ്ഥമാക്കുന്നവൻ അവൻ്റെ അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ അവകാശിയായിരുന്നു രൂക്തരെന്ന ചെയ്യും. അയാളുടെ മകളും അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ സ്വരൂക്കുന്നവരായിരിക്കും. അയാളുടെ എതിരാളികളിൽ അയാളെ സംബന്ധിച്ച് ആരായുക്തമായ ഭയമുണ്ടാകുന്നതാണ്. അയാളുടെ ഉന്നതമായ ജീവിതമാസ്യക മറ്റൊളവരെ ആകർഷിക്കുന്നതായിരിക്കും.

അതുകൊണ്ട് ദാർവ്വത്തെ ഇലല്ലായ്ക്ക്-അല്ലാഹുവിലേക്ക് ജനങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നതിന് പരസ്പരമുള്ള ഭിന്നതകൾ അകറ്റേണ്ട് നിർബന്ധമാണ്. പരസ്പരമുള്ള കടമകൾ നിറവേറ്റുക എന്ന ചിന്തയുണ്ടാവും. ഇത് നിങ്ങളിൽ ശക്തിയുണ്ടാക്കുന്നതാണ്. തബ്ലീഗ് രംഗത്തും നിങ്ങളെ മുന്നോട്ടുനയിക്കുന്നതായിരിക്കും. നിങ്ങളുടെ പുർണ്ണികൾ എത്ര മാത്രം ചിന്തയോടുകൂടിയാണ് ഇക്കാര്യങ്ങൾ സ്വാധത്താക്കിയത്. ഇവിടെത്തെ ചരിത്രം പരിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിലാക്കുന്നത് അവരെറ്റു ജീവനായിരുന്നു എന്നാണ്. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഇന്നേക്ക് 70 വർഷം മുമ്പേ,

600, 700 പേരുൾപ്പെട്ട ജമാഅത്ത് അവർ രൂപീകരിച്ചു; എന്നല്ല, അതിനേക്കാളും മുമ്പേ. അവർ ഓരോരുത്ത രൂടെയും മുന്പിൽ ഒരുപാട് കുട്ടികളുണ്ട്. അവരിൽനിന്നാണ് ജനസംഖ്യ വർദ്ധിക്കുന്നത്.

എന്നാൽ നിങ്ങൾ തബ്ലീഗ് രംഗത്ത് പിന്നിലാണ്. അതിനുള്ള ഒരുക്കാരണം ഭൗതികതയോടുള്ള അധികമായ മമതയാകാം. മുൻകഴിഞ്ഞ പരസ്പര സ്വന്നേഹം ഇന്നുള്ള വരിൽ കുറഞ്ഞതുമാകാം. അതിനാൽ, അല്ലാഹുവിനുവേണ്ടി സ്വന്നം ഉള്ളിൽ പരിവർത്തനമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ട്, ബലഹീനതകൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം ഞാൻ പഠിത്തത്തുപോലെ തബ്ലീഗിലും മുമ്പേ രൂക്ഷം ജനങ്ങളെ സമാർപ്പിത്തിലേക്ക് നയിക്കുക. പക്ഷേ, ഇതിനും ഉന്നതമായ ജീവിതമാസ്യക കാഴ്ച വയ്ക്കേണ്ടിവരും. നിങ്ങൾക്ക് വിലാഫത്തിനോടു ബന്ധവും ആത്മാർത്ഥ്യതയും ഉണ്ടാക്കിയിൽ ഒരു സംശയവുമില്ല. എന്നിട്ടും, തബ്ലീഗിലേക്ക് ശ്രദ്ധ കേണ്ടതുപോലുള്ള ശ്രദ്ധ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. ജമാഅത്തും പോഷക സംഘടനകളും ദാർവ്വത്തെ ഇലല്ലായുടെ പരിപാടികൾ ആസൃതാണം ചെയ്യുക. ചുറുപാടും ചെറിയ ചെറിയ ദീപുകളുണ്ട്. എവിടെയൊക്കെ ജനങ്ങളുണ്ടോ അവിടെയൊക്കെ തബ്ലീഗ് സംഘങ്ങളെ അയച്ച് അവരെ അഹംദിയുത്തിന്റെ മടി തട്ടിലേക്ക് കൊണ്ടുവരിക. ഇല ദീപിലും തബ്ലീഗ് ചെയ്യുക. ഇവിടെ മുസ്ലിംകൾ അഹംദിയുത്തിനെ എതിർക്കുന്നത് മുസ്ലിം മതപാഠിയിൽനാരുടെ തെറ്റായ പ്രചാരണം കൊണ്ടാണ്. അഹംദിയുത്തിന്റെ യമാർത്ഥ അല്ലൂകൾ നമ്മുടെ ജർസിയിൽ പങ്കെടുത്തു. താനുമായി അവർ കണ്ണു. ഇസ്ലാമിന്റെ ശരിയായ ചിത്രം കാണിച്ചുകൊടുത്തതിനും അഹംദിയുത്തിന്റെ യമാർത്ഥ സന്ദേശം എത്തിച്ചതിനും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് അവർ പോയത്. തബ്ലീഗ് പരമായ ഇല സ്ഥിരബന്ധം ഉണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ, അവർക്ക് അഹംദിയുത്തിന്റെ യമാർത്ഥ പാഠം അറിയാൻ കഴിയും. അതിനാൽ, നിങ്ങളാണ്യിക്കൊണ്ട്

ഈ തബ്ലീഗ് പരിപാടിയിൽ വ്യാപുതരാവുക. അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്കതിന് തൊഫീവ് നല്കുമാറാക ടെ. അല്ലാഹുവിന്റെ പള്ളിന്റെ അനന്തരാവകാശിക ജാകാനുള്ള ഒരേയൊരു മാർഗ്ഗം ഇതുമാത്രമാണെന്ന കാര്യം ഓർക്കുക. അങ്ങനെ നിങ്ങളുടെ മക്കളേയും സുരക്ഷിതരാകവിധ്യക്കാൻ കഴിയും. നിങ്ങളുടെ ചെറുപ്പക്കാരായ ആൺകുട്ടികളേയും പെൺകുട്ടികളേയും ലോകത്തിന്റെ അഴുകുകളിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചുനിർത്താനാവും. നിങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കളും പുർണ്ണികരും അഹമ്മദിയുൽത്ത് ശരിയായ നിലയിൽ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നുവെന്നും, ഹസ്തിത് മസീഹ് മഹാറാം(അ)ന്റെ അഖ്യാപനങ്ങൾ അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നും അതുകാരണത്താൽ അല്ലാഹു അതിരു അനുഗ്രഹം അവർക്കു നല്കിയെന്നും കുട്ടികൾക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുക്കുക. ലോകം ഇന്ന് എങ്ങോട്ടു പോകുന്നുവെന്ന് നോക്കുന്നതിനു പകരം അല്ലാഹു നിങ്ങളെ എങ്ങോട്ടുവിളിക്കുന്നുവെന്ന് നിങ്ങളും നോക്കുക. ഈ ഭാഗത്തേക്കു വരിക. അവൻ്റെ കല്പ നകളനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുക. തിനയെ അപേക്ഷാടി ഉപേക്ഷിക്കുക എന്ന് ഹസ്തിത് മസീഹ് മഹാറാം(അ) പറഞ്ഞതുപോലെ, അതിനായി കുട്ടികൾക്ക് നിങ്ങൾ മാതൃകയാക്കേണ്ടിയും വരും. നിങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ നിന്നും ചെറിയ ചെറിയ തിനകൾ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവരും. നിങ്ങൾ നമകൾ സ്വാധീനമാക്കേണ്ടിവരും.

സമൂഹത്തിലെ ഒരുപാട് തിനകൾ നമ്മുടെ യുവത ലമുറയെ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. അല്ലാഹുവിനോടു സഹായം തേടിക്കൊണ്ട് സ്വയം അതിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയും മക്കളെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഇതിലാണ് നിങ്ങൾക്ക് നമയുള്ളത്. പുർണ്ണികരുടെ കാലടിപാടുകളിലുടെ സഖരി ചുക്കൊണ്ട് ഈ ധാമാർത്ഥ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നവരായിത്തീരാൻ അല്ലാഹു നിങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കുമാറാക്കുക. യുവാക്കളും വൃഥരും പുരുഷരാം സ്ത്രീകളും നമകളിൽ ഉന്നതമായ മാതൃക നിലനാട്ടുന്നവരായിത്തീരുക്കുക. ഹസ്തിത് മസീഹ് മഹാറാം(അ)ന്റെ സന്ദേശം മനസ്സിലാക്കുന്നവരായിത്തീരുക്കുക. നിങ്ങളുടെ മക്കൾക്കും, പുതിയതായി ജമാഅത്തിൽ വരുന്ന വർക്കും ശിക്ഷണം നല്കുന്നതിനും അഹമ്മദിയുൽത്തിന്റെ സന്ദേശം സ്വന്തം കർമ്മംക്കാണ്ട് സഹോദരസമുദായങ്ങൾക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനും അല്ലാഹു തൊഫീവ് നല്കുക്കു. തബ്ലീഗ് രംഗത്ത് വനിട്ടുള്ള പോരായ്മകൾ പതിഹരിക്കാൻ സന്ദേശ്യം നല്കുമാറാക്കുക. എല്ലാ രീതിയിലും നിങ്ങൾക്ക് തർജ്ജിയുൽത്ത് നല്കാൻ തൊഫീവ് നല്കുമാറാക്കുക. ജമാഅത്തിനോടും വിലാഫത്തിനോടുമുള്ള ആത്മാർത്ഥ്യത്തും കുറും എന്നെന്നും നിങ്ങളിൽ നിലനില്ക്കുമാറാക്കുക. അതിൽ അല്ലാഹു വർദ്ധനവ് നല്കുമാറാക്കുക.

Khuthba
Hadhrat Mirza Masroor Ahmad
Khalifathul Masih V
on 9.12.2005 at Mouritius

Translated by: Muhammad Ismail, Alleppey
0497 2702562; Mob: 9895 126027
Page Layout & Typeset: BRB, Kannur
Published by: Majlis Khuddamul Ahmadiyya, Kerala